

Η ελληνική ναυτιλιακή χρηματοδότηση συνεχίζει την ανοδική της πορεία

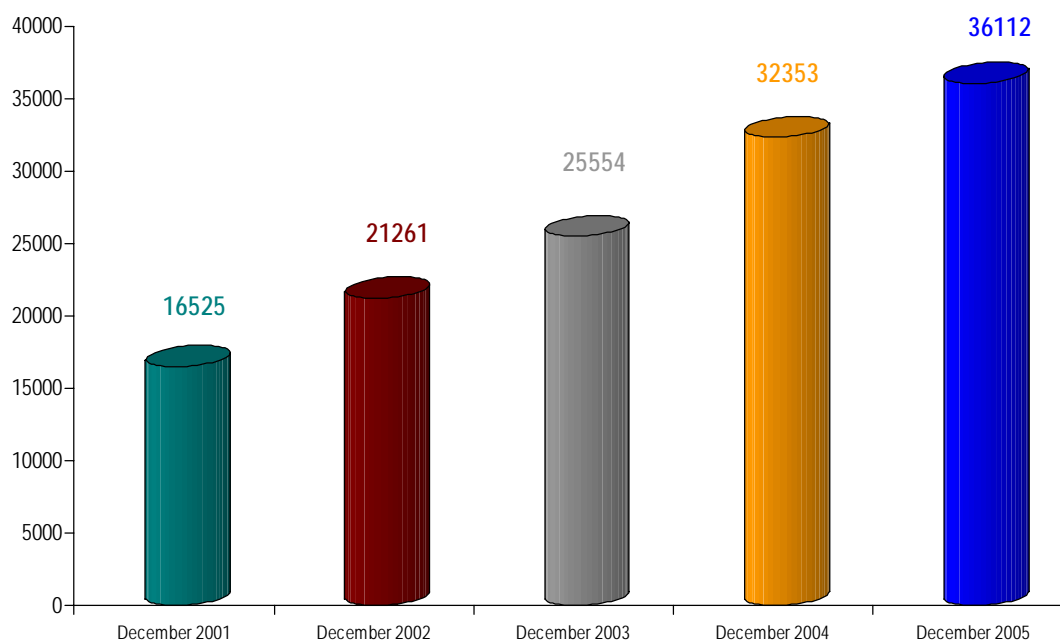
του Ted Πετρόπουλου, Petrofin S.A.

Η **Petrofin Bank Research**® παρουσιάζει τα αποτελέσματα της ετήσιας έρευνας των τραπεζικών χαρτοφυλακίων που χρηματοδοτούν της ελληνική ναυτιλία. Τα στοιχεία των τραπεζών αφορούν το τέλος του έτους 2005.

Φέτος, όπως και κάθε χρόνο από τότε που άρχισε η έρευνά μας (2001), παρατηρούμε αύξηση στα ελληνικά χαρτοφυλάκια των ναυτιλιακών τραπεζών. Η αύξηση αυτή για το έτος 2005 είναι της τάξης του 11.62%. Το συνολικό χαρτοφυλάκιο σημείωσε άνοδο από \$32,353δισ στο εντυπωσιακό ποσό των \$36,112δισ. Στο Γράφημα 1 φαίνεται η εξέλιξη της χρηματοδότησης της ελληνικής ναυτιλίας από το 2001.

Graph 1

Total of Bank Portfolios available to Greek shipping - growth since 2001 in US\$m

April 2006

Petrofin Bank Research ©

Ο όγκος του χαρτοφυλακίου μεγάλωσε καθώς άρχισαν να παραλαμβάνονται τα νεότευκτα πλοία και να εξασφαλίζεται η χρηματοδότησή τους. Παρ' όλο που στη διάρκεια της ίδιας περιόδου του 2005 υπήρξε μία σχετική πτώση των ναύλων, οι αξίες των πλοίων δεν ακολούθησαν με ανάλογη πτώση, κάτι το οποίο είναι ένα σύνηθες φαινόμενο. Είναι εμφανές ότι κάθε δάνειο είναι βασισμένο σε αξίες πλοίων οι οποίες εξακολουθούν να είναι πολλαπλάσιες των τιμών που ίσχυαν πριν από δύο χρόνια. Οι τράπεζες θέλουν να δώσουν δάνεια σε πελάτες με ρευστότητα που ψάχνουν χρηματοδότηση για νέο σε ηλικία τονάζ παρ' όλο που οι τιμές είναι ψηλά. Όπου μπορούν ζητούν αυξημένη αποπληρωμή του δανείου τον πρώτο καιρό για ασφάλεια.

Στον παρακάτω Πίνακα 1 βλέπουμε την ολική ανάπτυξη της ελληνικής χρηματοδότησης κατανεμημένη σε 3 κατηγορίες των τραπεζών, ελληνικές, διεθνείς με ελληνική παρουσία και διεθνείς χωρίς ελληνική παρουσία.

Πίνακας 1: Εξέλιξη της ελληνικής ναυτιλιακής χρηματοδότησης

	Ελληνικό ναυτιλιακό χαρτοφυλάκιο σε US\$δισ – 31 Δεκ. 2005	Ποσοστό αύξησης μεταξύ Δεκεμβρίου 2001 και 2005	Ποσοστό αύξησης στη διάρκεια 12 μηνών μεταξύ Δεκεμβρίου 2004 και Δεκεμβρίου 2005	Μέσος όρος ετήσιας αύξησης από το 2001
Διεθνείς τράπεζες με ελληνική παρουσία	19,540	177,16%	40,2%	29,03%
Διεθνείς τράπεζες χωρίς ελληνική παρουσία	10,049	63%	-16.74%	12,99%
Ελληνικές τράπεζες	6,523	97%	2,82%	18,48%
Σύνολα	36,112	118,53%	11,62%	21,58%

Η ασυνήθιστη μείωση χαρτοφυλακίου που σημείωσαν οι τράπεζες χωρίς ελληνική παρουσία οφείλεται στο ότι η *Deutsche Schiffsbank* με το σημαντικότερο χαρτοφυλάκιό της (\$3.4δισ) μεταφέρθηκε στις τράπεζες με ελληνική παρουσία καθώς άνοιξε γραφείο στην Ελλάδα. Επίσης οφείλεται και στην συγχώνευση της *Vereins und Westbank* με την *HVB* σε ένα κοινό χαρτοφυλάκιο διαχειριζόμενο από την Ελλάδα.

Αποτέλεσμα βέβαια αυτών των εσωτερικών ανακατατάξεων είναι και η εντυπωσιακή αύξηση του χαρτοφυλακίου των τραπεζών με παρουσία στην Ελλάδα (40,2%). Εάν η *Deutsche Schiffsbank* είχε παραμείνει στην προηγούμενη κατηγορία της, τότε όλος ο τομέας των διεθνών τραπεζών χωρίς ελληνική παρουσία θα είχε σημειώσει αύξηση κατά +11.4%!

Ανάλυση αποτελεσμάτων

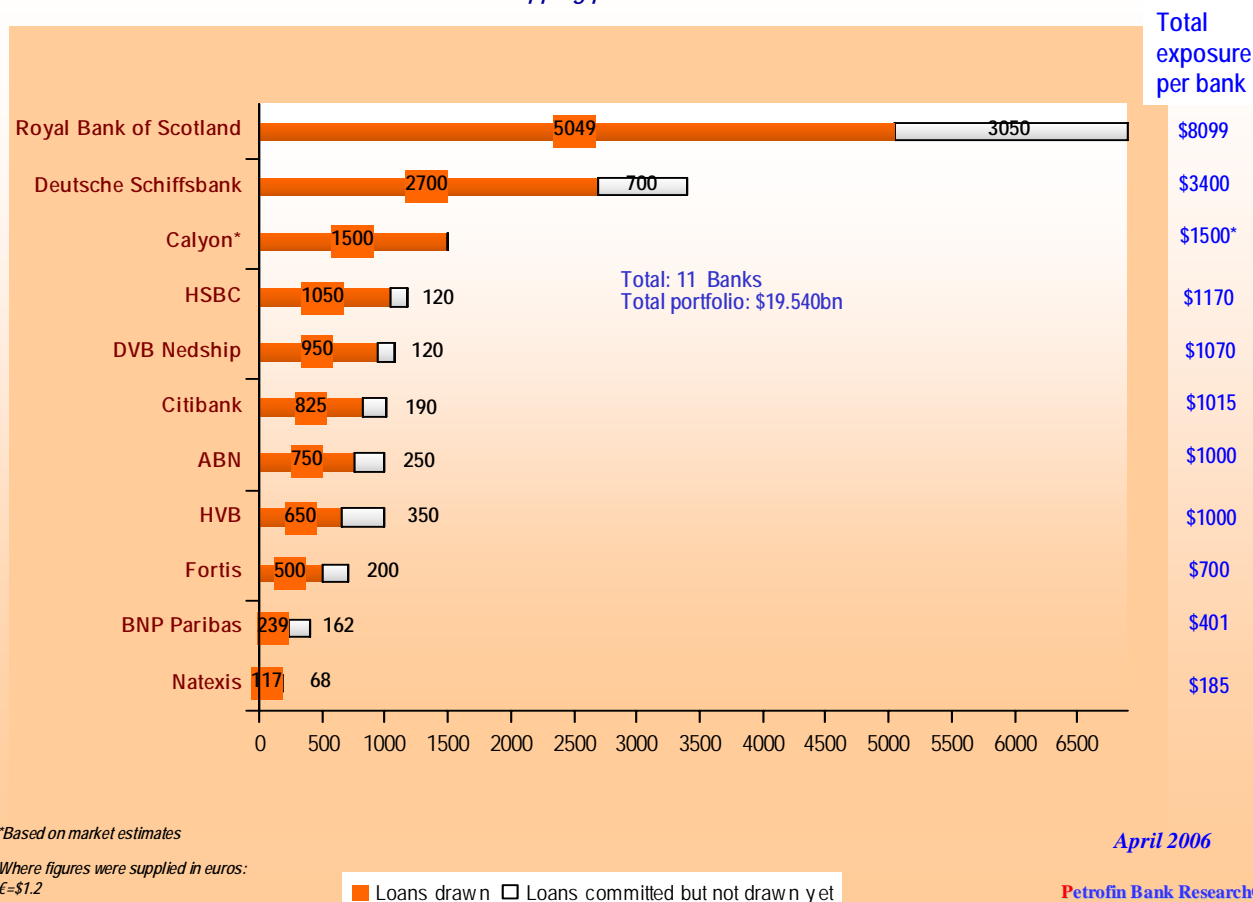
Διεθνείς τράπεζες με ελληνική παρουσία

Στο **Γράφημα 2** βλέπουμε ότι ο αριθμός των διεθνών τραπεζών με ελληνική παρουσία έχει αυξηθεί κατά δύο σε σύγκριση με πέρσι. Αυτή η αύξηση οφείλεται σε αντιπροσώπευση στην Ελλάδα των *Deutsche Schiffsbank* και της *Natexis* που μεταφέρθηκαν σε αυτή τη κατηγορία φέτος.

Για μια ακόμα φορά αυτές είναι οι τράπεζες με το μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο. Τα δάνειά τους αυξήθηκαν από **US\$13,938δισ** σε **US\$19,450δισ** φέτος.

Graph 2

A. INTERNATIONAL BANKS WITH A GREEK PRESENCE Greek shipping portfolios as of 31st December 2005

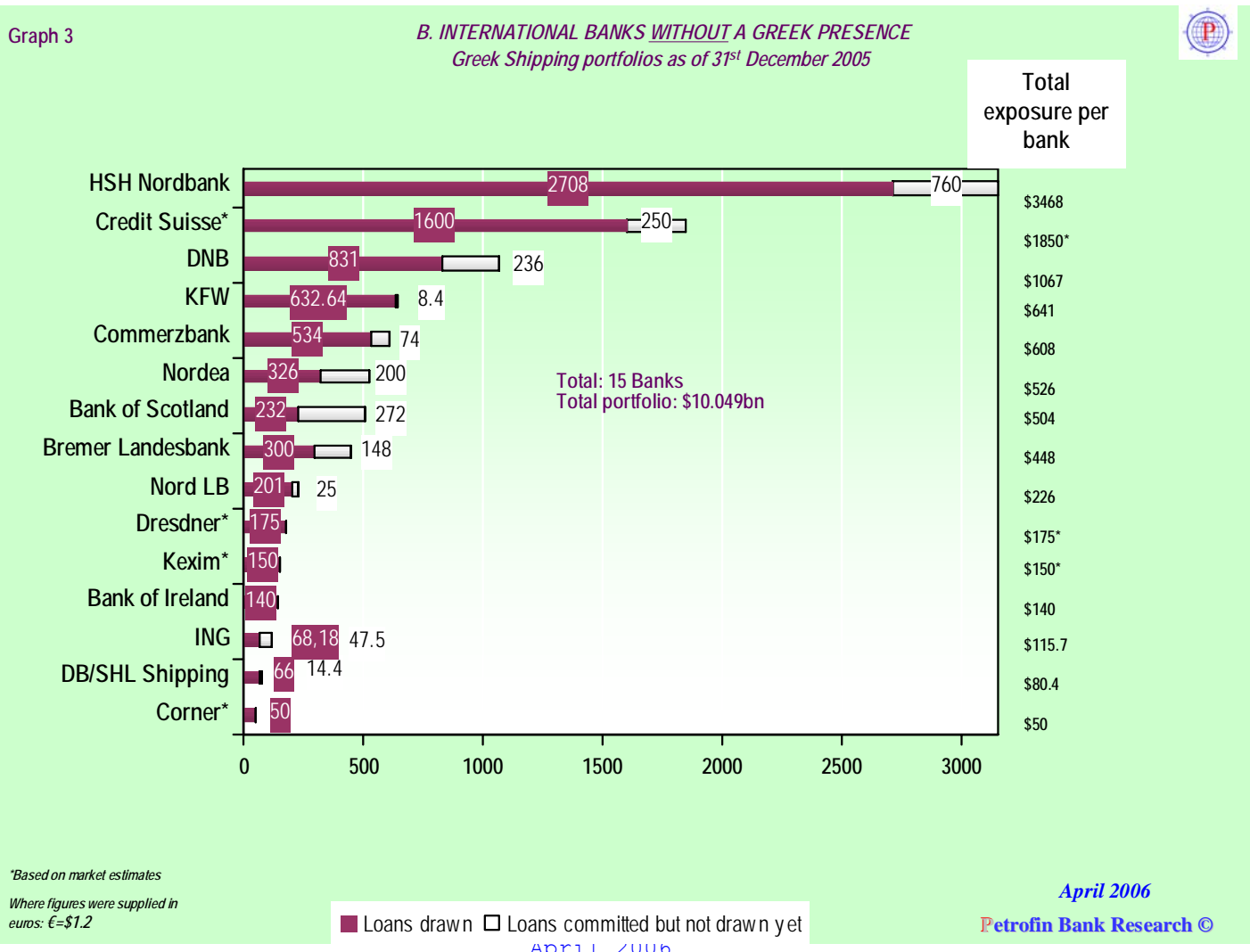
Η κατηγορία των τραπεζών αυτών σημειώνει συνεχή και σταθερή άνοδο τα τελευταία 5 χρόνια. Στην πρώτη θέση

παραμένει η *Royal Bank of Scotland* η οποία έχει ένα μέσο όρο ετήσιας αύξησης από το 2001 της τάξης του 32,85%. Η κατηγορία όλη έχει ένα ετήσιο ποσοστό αύξησης 29,03% (Πίνακας 4). Στον Πίνακα 4, επίσης, βλέπουμε ότι η τράπεζα με το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης χαρτοφυλακίου τους τελευταίους 12 μήνες είναι η *Natexis* (350%), η οποία έχει αναβαθμίσει σημαντικά την ελληνική της παρουσία μέσω της συνεργασίας της με την XRTC.

Διεθνείς τράπεζες χωρίς ελληνική παρουσία

Στο **Γράφημα 3** βλέπουμε ότι ο αριθμός των τραπεζών αυτής της κατηγορίας έχει μειωθεί από 27 σε 15. Οι λόγοι για αυτή τη μείωση συζητούνται παρακάτω. Αυτή η μείωση συνοδεύεται και από μείωση του χαρτοφυλακίου, από US\$12,07δισ σε US\$10,049δισ την οποία αναφέραμε στην ανάλυση του Πίνακα 1 ανωτέρω (κύριος λόγος είναι η μεταφορά της *Deutsche Schiffsbank* στις τράπεζες με ελληνική παρουσία).

Σε γενικές γραμμές, όμως, η κατηγορία αυτή δείχνει ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον για την ελληνική αγορά.

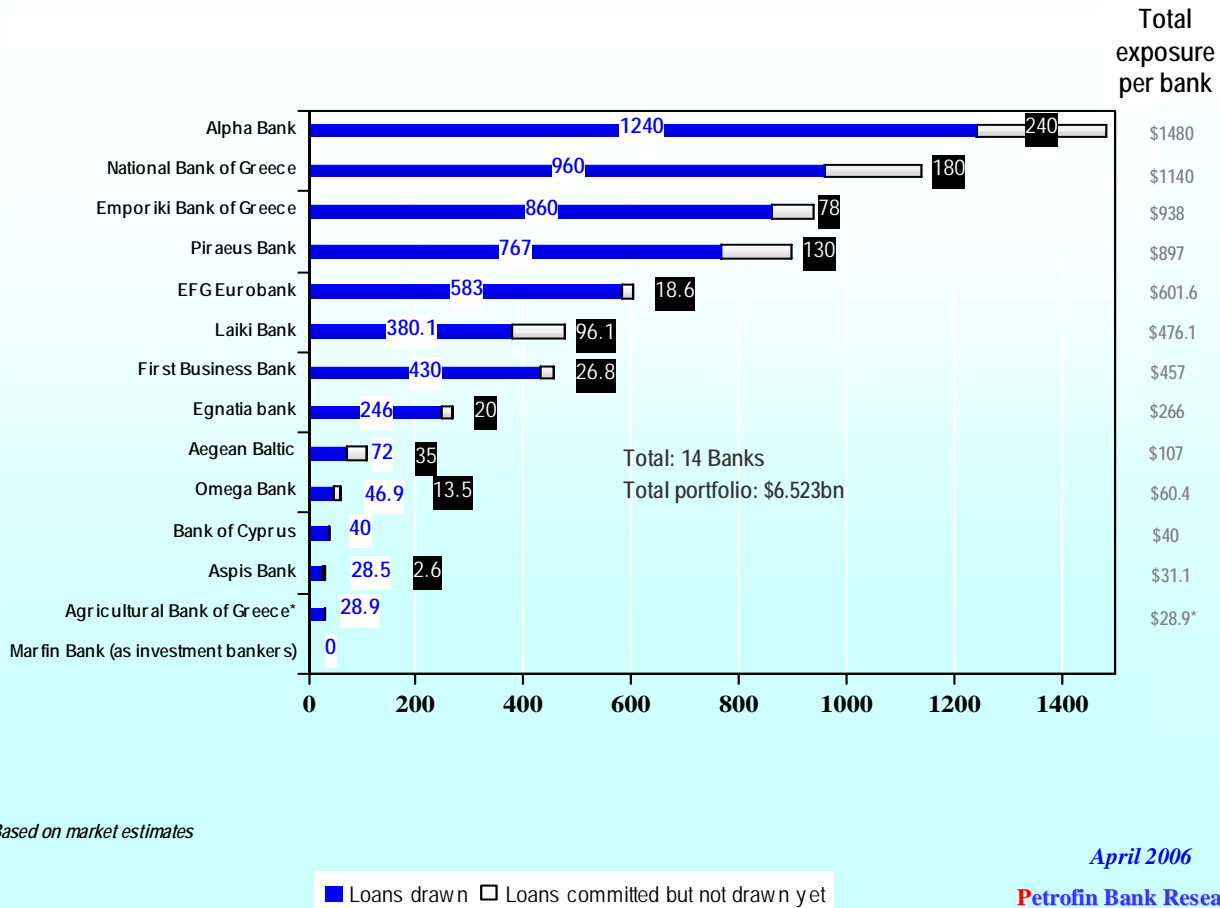

Ελληνικές τράπεζες

Στο **Γράφημα 4**, παρουσιάζουμε τις ελληνικές τράπεζες των οποίων ο αριθμός έχει μείνει σταθερός στις 14. Το χαρτοφυλάκιό τους σημείωσε άνοδο της τάξης του **2,82%** από **\$6,344δισ σε \$6.523δισ**.

Graph 4

C. GREEK BANKS Greek shipping portfolios as of 31st December 2005

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν αυξήσει τα χαρτοφυλάκιά τους κατά 97% από τότε που άρχισε η έρευνά μας (2001).

Όπως και τα τελευταία 2 χρόνια, 8 ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να είναι στις πρώτες 30 της ελληνικής ναυτιλιακής χρηματοδότησης. (**Πίνακας 4**). Είναι αξιοσημείωτο ότι στην αγορά αυτή των τεράστιων κεφαλαίων, οι ελληνικές τράπεζες παρέμειναν ανταγωνιστικές και ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις με τις διεθνείς τράπεζες.

Είναι φανερό ότι η ελληνική ναυτιλιακή χρηματοδότηση ισχυροποιείται όσο περνάει ο καιρός. Προκύπτει επίσης ότι αυτή η δυναμική αύξηση δεν έχει σχέση με τον αριθμό των τραπεζών που εισέρχονται ή αφήνουν τον τομέα αυτό.

Ο συνολικός αριθμός των τραπεζών με ελληνικά χαρτοφυλάκια είναι 40, κατά 10 λιγώτερες από τα περσινά αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται ως επί το πλείστον σε συγχωνεύσεις, καθώς και σε αποχωρήσεις από τον τομέα της ναυτιλίας λόγω αλλαγής στρατηγικής της τράπεζας, είτε λόγω αποπληρωμής των τελευταίων δανείων τους πριν αποχωρήσουν.

Όσον αφορά την εθνικότητα των τραπεζών που χρηματοδοτούν την ελληνική ναυτιλία, έχει ως εξής:

Πίνακας 2: Αριθμός και εθνικότητα τραπεζών που χρηματοδοτούν την ελληνική ναυτιλία

<i>Εθνικότητα</i>	<i>Τέλος 2003</i>	<i>Τέλος 2004</i>	<i>Τέλος 2005</i>
UK & Ireland	5	5	4
France / Belgium	8	6	3
Scandinavia	2	2	2
Germany	10	10	9
Holland	5	5	4
Greece	15	14	14
Other European	4	4	2
<i>Total European</i>	<u>49</u>	<u>46</u>	<u>38</u>
North America	4	3	1
Far East and other countries	1	1	1
<i>Grand Total</i>	<u>54</u>	<u>50</u>	<u>40</u>

Οι διεθνείς τράπεζες με ελληνική παρουσία είναι οι τράπεζες που στο σύνολό τους έρχονται πρώτες στην ναυτιλιακή ελληνική χρηματοδότηση.

Οι τράπεζες αυτές συνέβαλαν στον τομέα US\$19,54δισ, εν αντιθέσει με US\$13,94δισ του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας αύξηση χαρτοφυλακίου κατά 40%. Η *Royal Bank of Scotland* (Πίνακας 3) είναι στη κεφαλή αυτής της κατηγορίας των τραπεζών, ενώ έρχεται και πρώτη σε σύγκριση με όλες τις τράπεζες καθώς το χαρτοφυλάκιο τους ανέρχεται στον εντυπωσιακό αριθμό των US\$8,099δισ. Η *RBS*

παραμένει για ένα ακόμα χρόνο η μεγαλύτερη δανειοδοτική τράπεζα της ελληνικής ναυτιλίας. Για πρώτη φορά την δεύτερη θέση κατέχει η *HSH-Nordbank* (από τις τράπεζες χωρίς ελληνική παρουσία) με US\$3,47δισ, σημειώνοντας αύξηση κατά 22.28% από τον προηγούμενο χρόνο.

Οι πρώτες 10 τράπεζες είναι οι εξής:

Πίνακας 3: Πρώτες 10 τράπεζες και τα χαρτοφυλάκιά τους σε US\$δισ:

Σειρά	Τράπεζα	Χαρτοφυλάκιο τέλους 2005
1	Royal Bank of Scotland	8,099
2	HSH-Nordbank	3,468
3	Deutsche Schiffsbank	3,400
4	Credit Suisse*	1,850
5	Calyon*	1,500
6	Alpha Bank	1,480
7	HSBC	1,170
8	National Bank of Greece	1,140
9	DVB Nedship	1,070
10	DNB	1,067
*market estimate	Total	24,244bn

Τα ανωτέρω χαρτοφυλάκια αποτελούν το 67,14% της συνολικής χρηματοδότησης του τομέα.

Και οι 10 πρώτες τράπεζες φέτος δείχνουν αποτελέσματα άνω του US\$1δισ. Όσον αφορά στις ελληνικές τράπεζες, η *Alpha bank* κατέχει την 6^η θέση παγκοσμίως, ενώ είναι η πρώτη από τις ελληνικές τράπεζες.

Τα χαμηλά επιτόκια συνεχίστηκαν το 2005, κάτι που κράτησε τη δανειοδότηση ως μία εναλλακτική λύση χαμηλού κόστους, αν και ανεβαίνουν με σταθερό ρυθμό. Πέραν αυτού, λόγω των ψηλών τιμών των πλοίων, τα επίπεδα της χρηματοδότησης αντιπροσωπεύουν ένα μικρό σχετικά ποσοστό της αξίας του ελληνικού στόλου, πράγμα που ενθαρρύνει την περαιτέρω δανειοδότηση.

Επίσης, η τεράστια ρευστότητα της ελληνικής ναυτιλίας συνεχίζει για τους περισσότερους πλοιοκτήτες οι οποίοι διαλέγουν να επενδύσουν σε νέες παραγγελίες πλοίων ή σε νέο τονάζ. Το 2005, επίσης, έγιναν και οι περισσότερες εγγραφές στο αμερικανικό χρηματιστήριο, οι οποίες συχνά συνοδεύτηκαν από τραπεζική χρηματοδότηση μετά την επιτυχή εισαγωγή τους.

Έτσι βλέπουμε ότι από το 2001 υπάρχει μία σταθερή άνοδος κατά 21,6% ετησίως στην χρηματοδότηση της ελληνικής ναυτιλίας.

Οι πρώτες, λοιπόν, 30 τράπεζες, με το φετινό καθώς και το περσινό χαρτοφυλάκιο τους είναι:

Πίνακας 4: Πρώτες 30 τράπεζες

Rank	Bank position 2005	Portfolio	Average annual growth	Bank position 2004
1	Royal Bank of Scotland	8099	32.85%	Royal Bank of Scotland
2	HSH-Nordbank	3468	22,28%	Deutsche Schiffsbank
3	Deutsche Schiffsbank	3400	9,68%	HSH Nordbank
4	Credit Suisse*	1850	15,63%	Credit Suisse*
5	Calyon*	1500	not available	Calyon*
6	Alpha Bank	1480	9,63%	National Bank of Greece
7	HSBC	1170	11,43%	Alpha Bank
8	National Bank of Greece	1140	-18.57%	Citibank
9	DVB Nedship	1070	21,59%	HSBC
10	DNB	1067	27,78%	DVB Nedship
11	Citibank	1015	-16.8%	Emporiki Bank
12	ABN	1000	33,33%	Piraeus
13	HVB	1000	22,7%	DNB
14	Emporiki Bank	938	7,82%	HVB
15	Piraeus	897	3,46%	ABN
16	Fortis Bank	700	27,27%	KFW
17	KFW	641	-10.26%	EFG Eurobank
18	Commerzbank	608	14,29%	Fortis Bank
19	EFG Eurobank	602	6,05%	Commerzbank
20	Nordea	526	44,9%	Bremer Landesbank
21	Bank of Scotland	504	61,66%	First Business Bank
22	Laiki Bank	476	28,07%	BNP PARIBAS
23	First Business Bank	457	3,02%	Laiki Bank
24	Bremer Landesbank	448	-5.38%	Nordea
25	BNP Paribas	401	0,12%	Bank of Scotland
26	Egnatia	266	24,88%	Vereins und Westbank
27	Nord LB	226	88,33%	Egnatia
28	Natexis	185	351,22%	Dresdner bank*
29	Dresdner*	175	-12.5%	Nord LB
30	Kexim*	150	not available	Bank of Ireland

* Market estimates

Στον **Πίνακα 5** παρουσιάζουμε συνολικά στατιστικά στοιχεία της ελληνικής ναυτιλιακής χρηματοδότησης

Πίνακας 5

	December 2001	December 2002	December 2003	December 2004	December 2005	Ναυτιλιακά δάνεια				
	Number of banks					December 2001	December 2002	December 2003	December 2004	December 2005
Διεθνείς τράπεζες με ελληνική παρουσία	11	10	10	9	11	7.050bn	8.185bn	10.124bn	13,938.5m	19,450m
Διεθνείς τράπεζες χωρίς ελληνική παρουσία	20	30	29	27	15	6.165bn	8.604bn	9.788bn	12,070m	10,049m
Ελληνικές τράπεζες	9	11	15	14	14	3.31bn	4.472bn	5.642bn	6,344.2m	6,523m
Σύνολα	40	51	54	50	40	\$16.525bn	\$21.261bn	\$25.554bn	\$32.353bn	\$36,112m

Λόγω της επιβράδυνσης των παραγγελιών νέων πλοίων, καθώς και της μείωσης των αγοραπωλησιών πλοίων, έχει επέλθει μία επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των ελληνικών ναυτιλιακών δανείων, πράγμα που είχαμε προβλέψει στην περσινή μας μελέτη.

Αυτό δεν σημαίνει καθόλου ότι οι τράπεζες είναι επιφυλακτικές όσον αφορά το μέλλον της ναυτιλίας. Αντιθέτως, τώρα πια η σχέση των διεθνών τραπεζών με την ελληνική ναυτιλία είναι μακροχρόνια και οι Έλληνες πλοιοκτήτες έχουν αποδείξει τον υψηλό επαγγελματισμό τους και την σοβαρότητά τους.

Πιστεύουμε ότι τα επόμενα δύο χρόνια ο ρυθμός αύξησης του ελληνικού χαρτοφυλακίου θα επιβραδυνθεί περαιτέρω παρ' όλο που θα παραμείνει θετικός. Αυτό το θεωρούμε θετική εξέλιξη για την ελληνική ναυτιλία και χρηματοδότηση. Οι τράπεζες επαναπροσδιορίζουν την θέση τους με βάση διαφορετικές συνθήκες της ναυτιλιακής αγοράς. Επιπλέον, ξέρουν πολύ καλά πλέον περί ναυτιλιακού κύκλου και είναι καλύτερα προετοιμασμένες για μία ναυτιλιακή κρίση. Οι πελάτες τους, πάντως, διαθέτουν μεγαλύτερα και νεότερα πλοία, καθώς και καλύτερη επιχειρησιακή οργάνωση, οικονομική δυνατότητα και γενικότερη ρευστότητα. Γι' αυτό, οι τράπεζες αναμένουν ένα 2006 χωρίς εκπλήξεις και με ακόμα ένα χρόνο σχετικά καλής αγοράς.